

Яна Сотник

Перекладачка, письменниця

Не хочу вирішувати

Днями Фейсбук нагадав мені мій пост майже десятирічної давнини. «Я дівчинка і я нічого не хочу вирішувати. Я хочу сукню» – таку картинку-мем, що активно ходила в той час мережею, я виклала у себе на сторінці. Ми тоді сміялися і зітхали над нею, перепошували, прислали подругам, а ті із розумінням відписували «О, так!» Тепер ці слова видаються, щонайменше, дивними. Я намагаюся пригадати ту себе і зрозуміти, чому ж абсолютно нормальна необхідність будь-якої дорослої людини час від часу щось вирішувати в своєму житті викликала такий спротив.

На той час я вже кілька років жила в Києві. Пам'ятаю свою першу роботу на рецепції у великій компанії за смішну зарплату і без часу на обідню перерву. І другу, де сиділа з 9-ї до 9-ї п'ять, а іноді 6 днів на тиждень. І вихідні, коли можна було зустрітися з подругами, такими ж, як і я, що якимось намагалися виживати самотужки у великому місті. Ми збиралися і мріяли.

Але не про те, щоб знайти цікавішу роботу або хоча б роботу з нормальним графіком, поїхати кудись, щось створити, розпочати свій бізнес чи отримати іншу освіту.

Ми мріяли про те, аби прийшов хтось великий і сильний, і вирішив все, що ми не хотіли, не могли чи боялися вирішувати самі. Робота тоді сприймалася виключно як прикра, але тимчасова необхідність, що «треба ще трішки потерпіти, а далі прийде чарівне звільнення, ось воно там, вже за рогом».

Важко сказати, звідки саме в багатьох із нас було це уявлення. Я кажу «ми», бо так тоді мислили майже всі жінки в моєму оточенні, яке складалося із дівчат із вищою освітою, в основному самостійних, але, чомусь, уже дуже втомлених життям у свої 20-25. Незважаючи на свої вищі освіти і вже далеко не дитячий вік, ми щиро вірили, що так буває.

Що хтось тобі щось винен, просто тому, що ти жінка, тому що ти прекрасна, і заради того, щоб ти, така прекрасна, була поруч, хтось матиме за щастя вирішувати всі проблеми цього світу. І цей хтось – це звісно ж чоловік, добрий, щедрий і люблячий, функція вирішування проблем в якого вбудована за замовчуванням.

А що ти? А ти нічого. Ти дівчинка. Ти не хочеш нічого вирішувати і хочеш сукню. Це так мило. Щоправда, реальність повсякчас демонструвала щось геть інше. Але що нам реальність, якщо є фільми і книжки, в яких героїня шукає свого щастя і неодмінно знаходить, коли в її житті з'являється той самий? Що нам реальність, коли змалечку, щойно ми починаємо ходити і говорити, нам розповідають, що найголовніше для жінки в житті - це вийти заміж? Про це розповідають всі – батьки і інші родичі, вчителі і лікарі, глянцеві журнали, Інтернет-меми та реклама. Якось я почула про це навіть на співбесіді на роботу.

Час ішов, я змінила не одну роботу, жодна з яких не приносила мені задоволення, але єдина альтернатива, яку я цьому бачила – це знайти собі чоловіка. Я справді вірила, що якщо я знайду правильного (читай – “справжнього” чоловіка) – мені більше не треба буде ні про що в житті турбуватися. Я нарешті перестану гарувати на роботі і почну займатися тим, чим хочу. Що ж, бажання завжди втілюються, але не завжди так, як ми собі це уявляємо.

Перший же досвід спільного життя з чоловіком приніс мені масу цікавих відкриттів. Я справді змогла нарешті піти з роботи і не працювала рік. Це без перебільшення був найгірший рік у моєму житті.

По-перше, я зрозуміла, що я не займалася тим, чим я хочу, не тому, що я мала працювати, аби прогодувати себе, а тому що я банально не знала, чого я хочу. Весь цей час я не шукала власного шляху, не пробувала нове, не намагалася розвиватися, мені було не до того – вся енергія була спрямована на те, щоб спочатку знайти чоловіка, а потім «побудувати стосунки». Тож коли у мене з'явилася купа вільного часу, я просто не знала, чим його зайняти. Я днями дивилася серіали і прокрастинувала, поступово впадаючи в депресію.

По-друге, я залишилася без власного доходу і, о сюрприз, виявилось, що просити гроші на прокладки та й взагалі просити у когось гроші, це не так вже й приємно і комфортно. А як зарплату, за замовчанням, тобі їх ніхто чомусь не видає.

По-третє, про зарплату. Якщо ти не працюєш, не маєш власних грошей і тобі їх час від часу мусять давати на твої потреби, то до цього і справді починають ставитися як до зарплати. Зарплати, яку треба відробляти. Хатньою роботою чи сексом. Так, природні речі, які мали би приносити задоволення, перетворюються на обов'язки. Люди починають «виконувати свої ролі» і спільне життя поступово стає більше схожим на химерний обмін функціями, що неминуче веде до конфліктів та претензій, тому що хтось обов'язково «недопрацює».

Ну і найголовніше – виявилось, що хтось і справді може все вирішувати за тебе, ось тільки не обов'язково ці рішення будуть на твою користь, особливо якщо ти при цьому знаходишся у залежному становищі. А саме в такому становищі опиняється жінка в стосунках, коли не має власного заробітку, тим більше, коли має при цьому дітей. І піти з таких стосунків може бути у сто разів складніше, ніж з будь-якої роботи.

Ці стосунки завершилися через три роки, буквально примусивши мене збирати себе наново по шматках. Але я вдячна такому досвідові. Він навчив мене, що немає чоловічих і жіночих функцій. Що чоловік не завжди знає, як краще, що він теж може втомлюватися і не хотіти нічого вирішувати.

Не тому, що він не справжній чоловік, а тому що він теж людина. Що він не мусить брати на себе відповідальність за іншу дорослу людину тільки на підставі того, що він чоловік, так само як ти не мусиш займатися побутовим та сексуальним обслуговуванням на підставі того, що ти жінка.

Що у чоловіків свій список чеснот, які повинна мати «справжня жінка», взятий з того ж самого джерела. Що працювати і заробляти гроші може бути значно цікавіше і приємніше, ніж бути «утриманкою». Що всі ми довго жили в країні рожевих однорогів і були не здатні ефективно взаємодіяти з реальними людьми.

І що давно вже настав час прокинутися і подорослішати. Я - доросла жінка. І я хочу вирішувати. І сукню :)

Яна Сотник «Не хочу вирішувати»

**ПОЧУТИ
ОДНЕ
ОДНОГО**